

Opleiding en Werkgelegenheid

De Renovatiestrategie zal rechtstreeks en onrechtstreeks banen scheppen in de bouwsectoren van het Brussels Gewest. Dit zal mogelijk een aanzienlijke impact hebben op de instandhouding en de creatie van werkgelegenheid.

Het atelier heeft u nodig om !

1 Opleiding en Werkgelegenheid

Doelpubliek

- Bouwheer, ontwerpers en bouwfirma's
- Actoren en operatoren voor opleiding en onderwijs

Het atelier

De perimeter is opleiding en duurzame integratie in de bouwsector. Dit toepassingsgebied wordt onderverdeeld in drie pijlers:

- Het verbeteren van opleiding en onderwijs;
- Duurzame banen scheppen en in stand houden;
- Bedrijven ondersteunen bij de ontwikkeling van renovatiewerven.

Uitdagingen

Het opleiden van bouwprofessionals actief op de Brusselse markt, in de ontwerp- of de uitvoeringsfase, moet hen de nodige vaardigheden bijbrengen om ervoor te zorgen dat de renovatie van het Brusselse gebouwenpark voldoet aan de milieuprestatieniveaus vastgelegd door het Gewest.

Daartoe moeten zij vlotter toegang krijgen tot een volledige en relevante opleiding, die vaardigheden vanaf de basisvorming verwerven en ze in hun beroepspraktijk op peil houden. Via de basisopleidingen in de bouw moet elke professional de nodige basisvaardigheden kunnen verwerven om duurzame renovatie onder de knie te krijgen.

De grootste uitdaging voor de werkgelegenheid zal erin bestaan het tekort aan arbeidskrachten op te vangen. Het gaat hier om kwantiteit, maar vooral om kwaliteit. Daarom moet het publiek worden geïnformeerd over de arbeidsmogelijkheden in het domein van renovatie en dient vooral het nodige potentiële talent te worden opgespoord en aange trokken. Aangezien Brusselse werkzoekenden die in de bouw willen werken over het algemeen zeer laag geschoold zijn, moet gezorgd worden voor passende ondersteuning en opleiding, zodat zij de kansen van de RENOLUTIE kunnen benutten.

Goed om weten

8000 nieuwe arbeidskansen.
Meer dan 1.200 bedrijven en 10.000 arbeiders die moeten worden opgeleid.

Volgende stappen

1. De opleidingsnoden bepalen (sectorale follow-up);

2. Innovatieve opleidingsmodules ontwikkelen;

3. Proefprojecten ontwikkelen;

3. Sensibiliseren en informeren;

4. De opleiders opleiden;

5. 6. De toekomstige en de reeds actieve professionals opleiden. Een bijscholing ontwikkelen om de initiële opleiding aan te vullen;

6. Begeleiden naar de arbeidsmarkt via:

- Screening
- Validatie van de vaardigheden
- Stages
- Matching
- Opleiding in de onderneming

Begeleiding van vraag en aanbod

Gezien de uitdagingen is het absoluut noodzakelijk om de structuren en instrumenten voor begeleiding van professionals en burgers verder te ontwikkelen, om de Brusselaars te ondersteunen bij het omvangrijke bouwrenovatieproject.

Het atelier heeft u nodig om :

- Het aanbod aan begeleidingsdiensten te coördineren en erop toe te zien dat ze in overeenstemming zijn met de doelstellingen en noden, om zo de renovatiegraad te verhogen;
- Genoeg ondernemingen te hebben om de renovatie-graad te kunnen verhogen;
- Vraag en aanbod aan elkaar te koppelen om doeltref-fender te zijn.

2 Begeleiding van vraag en aanbod

Doelpubliek

- Vraagzijde: tertiaire en residentiële gebouwen;
- Aanbodzijde: actoren uit de bouw.

Het atelier

is erop gericht om :

- De vraag naar renovatie en het dienstenaanbod te verhogen om zo de doelstellingen van de strategie te behalen;
- De band tussen vraag en aanbod te versterken ;
- De begeleidingsdiensten op een gecoördineerde manier te laten evolueren.

Goed om weten :

De Brusselse regering heeft de ambitie om de renovatiegraad in Brussel te verdrievoudigen. Om dit te bereiken zal tegen 2050 bijna 30 miljard euro worden geïnvesteerd.

Uitdagingen

Begeleiding is de sleutel tot een succesvolle overgang naar een duurzaam gebouwenpark.

Particulieren of professionele bouwheren, ontwerpers of aannemers, mede-eigenaars, gemeenten: elk publiek is een volwaardige speler en elke speler moet hulp op maat kunnen krijgen in elke fase van een renovatieproces.

Deze multidimensionale begeleiding, die al verschillende jaren door het Gewest wordt ontwikkeld, zal aanzienlijk worden versterkt.

De begeleidingsconcepten zullen hier getoetst worden aan de visie van actoren en experts en onderworpen aan een grondige analyse van de doelgroepen en hun noden om ze optimaal op elkaar af te stemmen.

De volgende stappen

0. Het atelier opstarten: de rol van alle actoren bepalen.

de verschillende geïdentificeerde publieksgroepen).

1. De actoren van het aanbod en de vraag en de lopende en geplande acties in kaart brengen.

2. De bestaande praktijken en de te verkiezen pistes bepalen om het begeleidingsaanbod voor de renovatie door particulieren op de privémarkt te ontwikkelen.

2. Het traject van de renovatoren bepalen voor de verschillende publieksgroepen (vraagzijde).

3. Lacunes en te ontwikkelen hefboomen identificeren (studie)

2. Het traject van de professional bepalen (klanttraject (customer journey) uitgevoerd voor

4. Acties uitwerken om de lacunes op te vullen

Regelgeving en ontwikkeling van tools

Om de doelstellingen van de renovatiestrategie te bereiken, zal elke huiseigenaar verplicht worden energetische (en duurzame) renovatiewerken uit te voeren. De uitdaging zal erin bestaan een ambitieuze energieregelgeving te implementeren door de samenhang met de andere regelgevingen die van kracht zijn in Brussel te waarborgen.

Het atelier heeft u nodig om :

- een geharmoniseerde regelgeving en tools in Brussel tot stand te brengen (LB, Urban, Brussel Huisvesting, Brussel Fiscaliteit, CIBG) zonder de harmonisatie van de drie gewesten (LB, VEKA, DGO4), die van essentieel belang is voor de sector, uit het oog te verliezen.
- uw mening te kennen over de voorgestelde teksten, zodat de sector achter deze nieuwe regelgeving kan staan.

3 Regelgeving en ontwikkeling van tools

Het atelier

Die is in eerste instantie bestemd om de tools en het regelgevend kader met betrekking tot energierenovatiwerken te ontwikkelen.

Naarmate de resultaten van de Renolab-projectoproep, van CiReDe en van het atelier kringlooeconomie beschikbaar worden, zal gefocust worden op de integratie van de eisen en verplichtingen inzake duurzaamheid en hergebruik

Goed om weten

53% van residentiële gebouwen hebben een EPB-certificaat, waarvan 45% een energieklaas F of G heeft.

Ongeveer 15% van de Belgische gezinnen besteedde in 2015 een te groot deel van het inkomen aan energiekosten (gemeten energiarmonde).

Uitdagingen

In de inleiding werd er al op gewezen: de algemene doelstelling kunnen alleen worden bereikt als een minimale prestatiedrempel wordt opgelegd voor alle gebouwen. De residentiële sector zal naar de gepaste prestatiedrempel worden gebracht door het invoeren van verplichtingen, opgelegd op regelmatige tijdstippen, om energiebesparende werkzaamheden uit te voeren om tegen 2050 een gemiddelde prestatie van 100 kWh/m²/jaar te behalen.

Om de doelstellingen van de renovatiestrategie te bereiken, zal elke huiseigenaar verplicht worden energetische (en duurzame) renovatiwerken uit te voeren. De trigger ligt dus niet meer langs de kant van de eigenaar maar wordt een verplichting en moet daarom in de wetgeving worden opgenomen.

Deze wetgeving moet:

- Duidelijk/begrijpelijk zijn, eenvoudig toe te passen zowel voor de burger als voor de administratie die de voor follow-up moet zorgen;
- Evenwichtig en duurzaam zijn (de wetgeving moet op de lange termijn gericht zijn en wijzigingen vermijden);
- Billijk zijn en rekening houden met specifieke elementen en beperkingen;
- In overeenstemming zijn met de Europese richtlijnen;
- Ervoor zorgen dat de vastgelegde doelstellingen behaald worden.

Volgende stappen

1. Opstelling van het wetgevend kader;

2. Tools invoeren met betrekking tot energetische renovatiwerken;

3. Analyse van de resultaten in het kader van Renolab, CiReDe, het atelier kringlooeconomie, de asbeststrategie, het werk van het atelier...

4. Integratie van vereisten en verplichtingen inzake duurzaamheid en hergebruik.

Logistiek

—

LDe Renovatiestrategie zal ervoor zorgen dat de renovatiegraad van gebouwen verdrievoudigt.
Het Gewest moet zich voorbereiden om drie keer zoveel bedrijven en economische activiteit op te vangen en de impact op de mobiliteit op de weg te beperken.

Het atelier heeft u nodig om !

4 Logistiek

Het atelier

kadert binnen de werkgroep over “toegang tot ruimte, lokale productie en logistiek» van de Gewestelijke Strategie voor Economische Transitie (overgang) en werkt aldus aan het onthaal van bedrijven, opslagruimten, kleine werkplaatsen, logistieke hubs, consolidatiecentra voor Brusselse bedrijven. Er zal een eerste ontwerp uitgetekend worden van het nieuw industrieel plan van het BHG.

Goed om weten

De bouwsector genereert 628.000 ton afval per jaar, waarvan 91% reeds selectief wordt ingezameld.

Uitdagingen

Een zeer actieve bouwsector en een bijna onbestaande productie van primaire grondstoffen vormen twee belangrijke kenmerken van het Gewest.

Momenteel zijn er zeer weinig initiatieven tot hergebruik voor deze flux.

Hoewel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest altijd sterk afhankelijk zal blijven van de invoer van energie en grondstoffen, kunnen een soberder verbruik van bouwmaterialen en een betere circulatie van de interne flux deze afhankelijkheid en de daarmee gepaard gaande milieueffecten toch verminderen.

Het atelier Logistiek kadert binnen de WG “Toegang tot ruimte, lokale productie en logistiek» van de Gewestelijke Strategie voor Economische Transitie.

Volgende stappen

1. De transversale noden, zoals die geïdentificeerd zijn in het IB (Industrieplan Brussel) 2.0, bevestigen;

5. De “logistieke” acties van het roadbook van de PREC-actoren opstarten.

2. Aanvullende maatregelen ontwikkelen in het BIP die specifiek gericht zijn op de noden van de bouwsector en de RENOLUTION-strategie;

3. GSET: Week van de transitie;

4. GSET meets RENOLUTION? Georganiseerde, geplande vergaderingen;

Stadsvernieuwing

De Renovatiestrategie vereist een geïntegreerde en multidimensionale aanpak van de stadsvernieuwing om tegemoet te komen aan de vereisten van een duurzame ontwikkeling. De uitdaging bestaat erin elke actor of openbare planner ertoe te brengen in te grijpen in de openbare ruimte of in gebouwen, door de duurzaamheidsdoelstellingen van de wijk volledig te integreren.

Het atelier heeft u nodig om :

- de doelstellingen van de renovatiestrategie, het beleid inzake stadsvernieuwing, de stedelijke projecten en de uitdagingen van morgen op elkaar af te stemmen.
- een plaats voor uitwisseling van ervaringen en beste praktijken te creëren.
- de kansen binnen de programma's en overheidsacties te benadrukken
- bij te dragen tot de vernieuwing en de integratie van de regionale doelstellingen van de Alliantie in het Brusselse ecosysteem en in het kader van overheidsprojecten.

5 Stadsvernieuwing

Doelpubliek

- Overheidsdiensten

Het atelier

- wil duurzaamheid in initiatieven voor stadsrenovatie belichten. De bedoeling is dat verschillende overheidsoperatoren samenkomen om
- wil de doelstellingen van de renovatiestrategie en het beleid inzake stadsrenovatie op elkaar afstemmen;
- wil de kansen binnen de programma's en overheidsoperaties benadrukken; er wordt gestreefd naar innovatie. Ook het thema van duurzame overheidsopdrachten zal aan bod komen.

Uitdagingen

Be.Sustainable heeft de thema's waaraan een ontwerper van stedelijke projecten aandacht moet besteden, zeer goed uitgewerkt en samengevat in een analyserooster. Het streven naar duurzaamheid is gericht op het ontwikkelen van een optimale band met de context van de wijk, haar identiteit, haar ecologische, ruimtelijke, economische en sociale kenmerken. Dat betekent dat de verschillende overheidsoperatoren zich niet zullen beperken tot louter dienstverlening binnen hun eigen sector, of het nu gaat om huisvesting, de aanleg van wegen of transport. Zij zullen trachten bij te dragen aan de duurzaamheid van de wijk in al haar dimensies.

Het thema van de duurzame overheidsopdrachten in het domein van bouw/renovatie zal ook aan bod komen :

- Het verband leggen tussen de in renovatieprojecten op te nemen clausules en de kringlooeconomie (hergebruik, integratie, enz.).
- Zorgen voor samenhang met de Strategie voor economische overgang en het werk uitgevoerd door het observatorium van de referentieprijzen in de overheidsopdrachten van Brupartners.

Volgende stappen

1. Eén dag zal zijn gewijd aan de voorbeeldfunctie van vastgoedoperaties die op verschillende schaal worden uitgevoerd (wijken, eilanden, gebouwen) en die een duurzaamheidsaanpak integreren en een verband leggen met de kringlooeconomie.

Op deze eerste dag zal ook de nadruk worden gelegd op de integratie van be.Sustainable in strategische en regelgevende plannen.

2. De tweede dag zal in het teken staan van de integratie van clausules in beroepen in de bouwsector, in samenhang met de kringlooeconomie. Actiris, BMA en Toezicht zullen ingezet worden bij de redactie van overheidsopdrachten waarin deze sociale clau-

sules worden opgenomen. Er wordt een bilan gepresenteerd van de eerste ervaringen van gemeenten en verenigingen; daarbij komen de moeilijkheden en de uitdagingen aan bod.

Stedenbouw en erfgoed

De Renovatiestrategie zal de renovatiebehoefte aanmoedigen en de daarmee gepaard gaande aanvragen voor stedenbouwkundige vergunningen. Dit atelier zal inzetten op het bewaren van een evenwicht tussen de kwaliteitsvereiste, het stimuleren van werken uit te voeren en de vereenvoudiging van de procedures.

Het atelier heeft u nodig om :

- de samenwerking tussen de betrokken actoren te stroomlijnen om de geschiktheid en de haalbaarheid van de voorgestelde oplossingen te kunnen garanderen.

6 Stedenbouw en erfgoed

Doelpubliek

- Bouwheren, aanvragers van stedenbouwkundige vergunningen, architecten. De betrokkenen uit de vakgebieden, administraties en gemeenten.

Het atelier

heeft tot doel om, in het kader van de aanpassing van de stedenbouwkundige regelgevende teksten, het evenwicht te bewaren tussen de kwaliteitsvereiste, de stimulering van energiewerkzaamheden en de vereenvoudiging van de procedures. Dat is van essentieel belang om de architectonische en stedenbouwkundige aanpassingen in goede banen te leiden en om de identiteit en de architectonische of erfgoedkenmerken te behouden.

Goed om weten

In het BHG dateert slechts 34% van de gebouwen van na de Tweede Wereldoorlog.

Uitdagingen

Het Gewest heeft duurzaamheid al centraal gesteld in stedenbouw; het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening verwijst naar de duurzame ontwikkeling van het Gewest, het zuinige gebruik van bronnen en de verbetering van de energieprestatie van de gebouwen.

Het toestaan of verbieden van bepaalde werken is momenteel echter niet in overeenstemming met de wens van het Gewest om duurzame renovatie te bevorderen.

Binnen de bescherming van het erfgoed en het uitvoeren van werken in die context een goede ruimtelijke ordening behouden, is essentieel om kwalitatieve en innovatieve architecturale en stedenbouwkundige aanpassingen te begeleiden alsook voor een harmonieuze ontwikkeling van de architectuur.

De herziening en de aanpassing van het “vrijstellingsbesluit” van 13 november 2008 en van de stedenbouwkundige voorschriften zal dus nodig zijn om, geheel in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening en het rijmen van architectonische kenmerken van de gebouwen met een verbeterde EPB, de administratieve procedures te vereenvoudigen.

Volgende stappen

1. De methodologie van het werk (agenda, thema’s, ...) bepalen om een actieplan te kunnen opstellen;

2. Bestaande studies en denkoefeningen olijsten en contact opnemen met de expertisecentra;

3. De nodige expertise verwerven;

4. Andere betrokken partijen raadplegen om adviezen en standpunten te verzamelen betreffende de geanalyseerde thema’s;

5. Overleggen met de andere ateliers om de noden van elkeen te kennen.

Financiering en economische hulp

De Renovatiestrategie vereist de invoering van een globaal financieringsaanbod voor alle doelgroepen (particulieren, overheden en tertiaire spelers); dit aanbod moet in de eerste plaats gericht zijn op de meest kansarme groepen die met renovatieverplichtingen zullen worden geconfronteerd en die meer begeleiding nodig zullen hebben.

Het atelier heeft u nodig om :

- is bij voorkeur samengesteld uit een verscheidenheid van leden/partners die hun visie en competenties ten dienste stellen van de doelstellingen en de uitdagingen van de renovatiestrategie;
- zal de lopende acties coördineren.

7 Financiering en economische hulp

Doelpubliek

- Particuliere eigenaars (vooral de meest kansarme).
- Grote mede-eigendommen, overheidsgebouwen en tertiaire gebouwen.

Het atelier

is bedoeld om de initiatieven en projecten in verband met de financiering en de economische steun die in het kader van de renovatiestrategie worden opgezet, te coördineren, een gemeenschappelijke visie te formuleren en deze te vertalen naar concrete voorstellen om acties te ondernemen.

Goed om weten :

79 miljard euro: dit is het bedrag dat de Europese Unie heeft uitgetrokken voor het Europees programma voor onderzoek en innovatie voor de periode 2014-2020.

Uitdagingen

De vereiste investeringen voor deze overgang zullen enorm zijn. Het budget dat dient vrijgemaakt om tot een duurzaam gebouwenpark te komen, loopt op tot tientallen miljarden euro. Tal van gezinnen hebben gewoonweg de middelen niet om dergelijke werkzaamheden uit te voeren; algemeen beschouwd is het ondenkbaar dat een renovatiestrategie een verarming van de Brusselse bevolking tot gevolg zou hebben. De financiële steun moet daarom in verhouding staan tot de ambities die met deze strategie worden nagestreefd. Er bestaan al financiële ondersteuningsmechanismen om energiebesparende werken te bevorderen: de Brusselse groene lening en de energieprijemies zijn daarvan de beste voorbeelden. Die moeten echter worden aangepast aan de nieuwe ambities. Het is een illusie te denken dat de financiële inspanning enkel gebaseerd kan zijn op het overheidsbudget. Alle financieringshefbomen moeten worden geactiveerd: mobilisatie van het spaargeld van de burgers, aantrekkelijke bankproducten, fiscale stimulansen, investeringen door derden, participatieve financieringen, activering van Europese fondsen, enz.

Volgende stappen

- 1.** De belangrijkste doelgroepen definiëren en karakteriseren.
- 2.** De balans opmaken van het financieringsaanbod en de huidige economische steunmaatregelen.
- 3.** De lacunes van dit aanbod identificeren en middelen voorstellen om hieraan te verhelpen.
- 4.** De werkpistes bepalen.
- 5.** Een gemeenschappelijke visie rond de werkpistes voor politieke beleidsmakers formuleren.
- 6.** Deze visie vertalen in concrete voorstellen (projecten).
- 7.** Coherente werkgroepen samenstellen voor de uitvoering van projecten die de nodige politieke steun en middelen hebben gekregen.
- 8.** Regelmatig feedback geven over deze projecten en thema's aan alle leden/partners van de werkgroep.